

ŠIBENSKI list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

ŠIBENIK
Srijeda,
24. lipnja 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 45
Cijena 7 dinara

VII. godišnja konferencija Socijalističkog saveza radnog naroda za kotar Šibenik

Socijalistički savez treba da se bori za višu socijalističku i društvenu svijest radnih ljudi

U nedjelju 21. lipnja održana je u Šibeniku VII. kotarska konferencija Socijalističkog saveza. Konferenciji je prisustvovao 90 od 130 izabranih delegata. Manji broj tih bio je opravdano odsutan. Gradsku organizaciju SSRN predstavlja drug Živojin Bulat, a JNA kapetan fregate JRM Mijo Jerković.

Izvještaj o radu podnio je predsjednik SSRN kotara Šibenik drug Pere Škarica.

Izvještaj Kotarskog odbora Socijalističkog saveza

U izvještaju je jasno prikazana osnovna problematika našeg kotara na privrednom, kulturno-prosvjetnom i političkom polju, kao i dosadašnji rad SSRN i zadaci o rješavanju tih pitanja, koje SSRN treba da šire zahvali i uslavno riješava.

Pošto je ukratko prikazao vanjsko-političku situaciju, a zatim bitno obrazložio odluke VI. kongresa SK i IV. kongresa SSRNH osobito u vezi sa ulogom i zadacima SSRN te odnosu između SK i SSRN, referent je naglasio, da je i kod nas radnička klasa imala vidnih uspjeha u upravljanju proizvodnjom, ali je istakao neke slabosti u odnosu na radničko samoupravljanje, kao na primjer, da radnički savjeti još nisu ovladali problematikom svojih posudeća ili pak da u riječkim slučajevima savjeti diskutiraju o proširenju svojih kapaciteta, a u koliko i diskutiraju onda obično traže od zajednice novčana sredstva za tu svrhu. Spomenuo je i to da se ništa nije sjetio da jedan dio fonda plaća upotrebi za proširenje postojećih kapaciteta, iako su za to postojale mogućnosti.

Između ostalog, drug Pere Škarica je podvukao rad organizacija Socijalističkog saveza na političkom i kulturnom polju, te je rekao:

— Obzirom na šarolikost prilika na kotaru mi nismo šablonski prilazili političkom, kulturnom i društvenom radu, već smo ga ocjenjivali prema specifičnosti pojedinog rajona pa čak i selu da bi uskladili svoj rad prema potrebama dočinog kraja. Politički, te kulturno-zabavni život je raznovrstan. Njemu se prilazio raznim metodama preko čitalačkih grupa, političkih konferencijskih informacija, raznovrsnih predavanja i priredbi, osnivanjem raznih društava prema sklonostima doličnog kraja i pojedinaca. Ovaj način rukovođenja pokazao se u dosadašnjoj etapi ispravan, jer nam je dao dosta dobrih rezultata. Ako uzmem aktivnost ljudi, omladine i u tom drušvenom životu, koji je veoma važan faktor, mi imamo danas oko 7000 ljudi obuhvaćenih na tom polju sa preko 150 raznih društava i društvenih or-

ganizacija i 23 dilektantske grupe koje su u prošloj godini dale 210 priredbi se preko 22.000 posjetilaca. Radi osam tamburaških zborova i tri, glazbe, a 33 čitaonice i biblioteke posjeđuju preko 25.000 knjiga. U društvenim organizacijama u prošloj godini postigle vidne rezultate u izvršenju privrednih zadataka. Tako je u lokalnim dobrovoljnim radovima učestvovalo preko 15.000 frontovaca čija vrijednost radova iznosi preko 6 milijuna dinara.

Zatim je drug Pere Škarica govorio o odgovornim zadacima na području prosvjeće i kulture te je naglašio istakao da je ovaj zadnji popis stanovništva pokazao da na našem kotoru ima još 2250 neispitnjenih do 36 godina starosti, a da se i ne govori o onima preko 36 godina kojih ima oko 6.000. Drug Škarica smatra da ovo nije samo slvar SSRN, već da bi Narodni odbor kolara trebao da doneće odluku za obavezno opismenjavanje lica do 36 godina starosti.

Govoreći o ženama drug Škarica je iznio jedan vrlo ozbiljan problem a taj je podcenjivanje uloge naših žena: On je rekao: »To podnosi velika i plodna, kao na primjer, u Rogoznici, Žirju, Zlarinu i cjenjivanje manifestira se u više aktivno rade u organizaciji Socijalističkog saveza na idejnom odgoju masa, podvukao je P. Škarica,

zadruga, u odbore narodne vlasti i sa tim jedinicama, jer će ista pridonijeti oživljavanju rada na mnogim područjima. Nadalje je drug Škarica govorio o pomoći organizacija SK i SSRN te pojedinih članova SK društvenim organizacijama te naglasio, da je ta pomoć bila neznačajna, što je dovelo do tog da se u pojedinim društvinama ispoljava klubštvo, apolitičnost i tome slično. On je istaknuo da su frontovske organizacije u prošloj godini postigle vidne rezultate u izvršenju privrednih zadataka. Tako je u lokalnim dobrovoljnim radovima učestvovalo preko 15.000 frontovaca čija vrijednost radova iznosi preko 6 milijuna dinara.

On je govorio i o mortalitetu dojenčadi na našem kotaru, te je naglasio da smo u prva tri mjeseca prešle godine imali 18% od ukupno umrlih, a u prva tri mjeseca 1953. 27% od ukupno umrlih. Razlog tog visokog mortaliteta su nehigijenske prilike, slaba zdravstvena zaštita kao i nedovoljna brigam na roditelja i t. d. Ovdje se postavlja pitanje: kako o ovim stvarima vode računa nadležni organi narodne vlasti i svi mi skupa?

Između ostalog, drug Škarica je govorio o aktivnosti članova SK u organizacijama Socijalističkog saveza. Naglasio je da neki komuniti imaju nepravilan odnos što pokazuju i svojom neaktivnošću u organizacijama Socijalističkog saveza. Jedan od najvažnijih zadataka komunista u novim uslovima je da

izvuči veoma poučne zaključke — da bez aktivnog rada, bez polaganja računa narodu za svoj rad ne može da se održi njihovo povjerenje.

Zatim je drug Škarica govorio o poljoprivrednoj proizvodnji na našem kotoru. Konstatirao je da se ona oviše sporo kreće naprijed i da ne ide uzkorak suvremenoj modernoj poljoprivredi. Još uvijek se proizvodi samo za ličnu potrošnju, a malo se vodi računa o ekonomskoj računici. On je iznio podatke koji govore o tome da je naš poljoprivrednik počeo napuštati stara shvaćanja. Tako su osjećno opale sjetvene površine, a znatno se povećale one pod vinogradima. Za posljedne dvije godine zasadeno je 1.617.000 čokota novih loza. Počevaju su i površine pod krmnim biljem i povrćem. Pored toga drug Škarica je naveo primjer koji

(Nastavak na 2. strani)

Kulturno - prosvjetna smotra održana u Skradinu i Primoštenu

Na kotarskoj smotri kulturno-prosvjetnih društava, koja je u subotu 20. i nedjelju 21. ov. m. održana u Skradinu, nastupile su dilektantske grupe iz Lozovca i Skradina, te folklorna i pjevačka grupa iz Skradina. Program smotre izveden je u prostorijama mještana. Svečanost je organizacije, u čijim se selima na-

no su otpjevale dvije makedonske narodne pjesme.

Sutradan naveče nastupila je dilektantska grupa iz Skradina, izvešti s uspjehom »Prst pred nosom« komediju od J. Horvata. Najbolju glumu dalo je Oto Capar, st. vodnik JNA. Postoji mogućnost da se ovaj komad prikaže na glavnoj smotri KPD, koja će biti održana u Šibeniku. Iste večeri nastupila je i folklorna grupa, izvešti nekoliko uspješnih narodnih kola kao i pjevačka grupa koja je otpjevala nekoliko narodnih pjesama.

Folklorna i pjevačka grupa su organizirane u okviru omladine i ekipa »Technike«. Poslijepodne u Šibeniku je održana smotra glazbe JRM, koja će biti održana u Šibeniku. Iste večeri nastupila je i folklorna grupa, izvešti nekoliko uspješnih narodnih kola kao i pjevačka grupa koja je otpjevala nekoliko narodnih pjesama.

U okviru ove smotre glazba JRM priredila je prije podne na glavnom trgu uspјeli koncert, kojeg su prisutstvovali brojni mještani, a poslije podne takoder je održan koncert na trgu pred osmogodišnjom školu. Naveče za vrijeme održavanja predstave glazba JRM svirala je borbene i rođoljubne pjesme.

Potrebno je ovom prilikom istaknuti da je organizacija ove smotre, povjerena pripadnicima JNA i nastavnom kolektivu osmogodišnje škole, bila na visini, a sve točke ovog programa bile su navrije me i točno izvedene.

Na smotri nisu sudjelovala neka kulturno-umjetnička društva, iako se je u toku ove godine počela pripremati za smotru. Međutim, neka od tih gotovo odmah su odustala od uvežbavanja i pripremanja programa, dok je kulturno-umjetnička grupa iz Zatoča u otkazala u posljednji čas svoje sudjelovanje. Zatonjani

to obrazlažu nespremnosću. Može im se vjerovati. Ali zašto su bili nespremni?

U selu Primoštenu je 21. ov. m. održana smotra kulturno-prosvjetnih društava i grupa iz Rogoznice, Široka i sela Primoštena. Na smotri je učelačica i ekipa »Technike«. Postoji mogućnost da se ovaj komad prikaže na glavnoj smotri KPD, koja će biti održana u Šibeniku. Iste večeri nastupila je i folklorna grupa, izvešti nekoliko uspješnih narodnih kola kao i pjevačka grupa koja je otpjevala nekoliko narodnih pjesama.

Prije podne održana je sportski dio smotre. U nogometnom susretu nastupila je ekipa »Technike« i omladina iz Primoštena. Susret je završio neodlučeno 4:4. Medutim, u Šibenskom susretu, koji je održan u dvorani zadružnog doma, pobjedila su iznijeli primosteni omladinci nad Šibenskim »Technikom«. Poslije podne u prepunoj dvorani zadružnog doma nastupila su KPD i grupa s svojim programom.

Naročito su zapazena narodna kola koja je skladno izvela omladina iz Široka u živopisnim narodnim nošnjama. Srdačno su pozdravljene od prisutnih omladinke iz sela Primoštena, koje su s uspjehom izvele ne baš uspješno igračku »Omladinke tečajke«.

Rogoznica je nastupila samo u jednoj točki, koja je bila briljantno pripremljena. Gledaoci su aplauzom nagradili izvodača igroča »Medvjed«.

Primoštenka je glazba sa svoje strane pridonijela životu, koji je vladalo za čitavo vrijeme održavanje smotre.

Prisutni su ozbiljno zamjerali tamburaškim zborovima iz Primoštena koji nisu uzeli učešće u ovoj kulturnoj manifestaciji.

Zahvala predsjedniku Republike maršala Tita

Predsjednik Republike drug Tito zahvalio se na čestitke koje mu je narod uputio povodom rođendana.

KOTARSKOJ ORGANIZACIJI SSRNH

Najsrdačnije zahvaljujem narodu Vašeg kotara za čestitku koju mi je uputio povodom rođendana i želim mu dalje uspjehe u radu.

GRADSKOJ ORGANIZACIJI SSRNH

Najsrdačnije zahvaljujem narodu Vašeg mjesa za čestitke koje mi je uputio povodom rođendana i želim mu dalje uspjehe u radu.

KOTARSKOM KOMITETU SKH

Najsrdačnije Vam zahvaljujem za čestitke koje ste mi uputili i želim vašoj organizaciji mnogo uspjeha u radu na odgajanju naših radnih ljudi u socijalističkom duhu.

ORGANIZACIJI SSRNH VAROŠ I., BOK VIII I IX

Najsrdačnije zahvaljujem za čestitku koju ste mi uputili povodom rođendana i želim vašoj organizaciji dalje uspjehe u Ideološko-političkom odgoju članova i radu za dobro naše zemlje.

Drug Ríbar zahvaljuje građanima

Narodni zastupnik drug Ivan Ríbar je zahvalio narodu grada Šibenika za pozdrave, kćer su mu upućeni sa gradskog konferencije SSRN:

»Mnogo me je obradovala vaša draga pažnja, a jednako su me razveselili i vaši topli pozdravi upućeni mi sa konferencije SSRN grada Šibenika.

Ja vam se zahvaljujem srdačno i drugarski, ponosan, kao narodni poslanik, što sarađujem s rukovodcima i trudbenicima dragog mi grada Šibenika.

U nadi, da ćemo se skoro naći zajedno pri poslu, ja vas od srca sve pozdravljam, do viđenja Vaš

D. Ivan Ríbar

Spomenik palim na Tromilj

U toku su pripreme za podizanje spomenika palim borcima iz NOR-a a koji će biti postavljen na Tromilj. Sam spomenik, koji će biti napravljen od bronze, predstavljaće borca s puškom u ruci a bit će visok 2.05 metra, dok će postolje, izrađeno od bijelog kamena, biti visoko preko

Konstituiranje Gradske odbore Socijalističkog saveza

Gradska odbor SSRN održao je 22. o. m. svoju prvu konstituirajuću sjednicu.

Izabran je sekretarijat odbora, i to: predsjednik Živojin Bulat; tajnik Paško Perić; članovi Iviša Baranović, Nikica Bujas, Ante Kovač, Josko Jurković i Božo Stošić.

Osim toga odredene su ove komisije i izabrani njihovi članovi:

1. Komisija za politički rad;
2. Komisija za organizaciona pitanja;
3. Komisija za pitanja radničkog upravljanja i samoupravljanja naroda;
4. Komisija za omladinu;
5. Komisija za žene;
6. Komisija za društvene organizacije i
7. Komisija za radne akcije.

Izabran novi Kotarski odbor SSRNH

Na konferenciji je 87 delegata izabralo 51 druga i drugaricu u novi Kotarski odbor SSRNH i to:

1. Škarica Petar (87), 2. Gradiška Vitomir (84), 3. Špirić Nikola (87), 4. Pešina Vinko (86), 5. Družić Ivo (85), 6. Ivas Krste (86), 7. Jurišić Draško (85), 8. Milutin Čiro (85), 9. Mandić Vaso (85), 10. Čaće Nikola (82), 11. Peštanek Petra (83), 12. Jolić Sava (86), 13. Čakić Milan (84), 14. Podrug Jadre (80), 15. Lalić Ignjatije (83), 16. Vranjčić Cvita (80), 17. Mišurac Zorislava (82), 18. Gabrović Marija (81), 19. Begić Nikola (84), 20. Goleš Ivan (82), 21. Panjkota Nikola (85), 22. Županović Nikola (84), 23. Mustapić Meri (81), 24. Alfrev Rudolf (84), 25. Brkić Ljudevit (86), 26. Lasan Cicilija (80), 27. Ercegović Viša (80), 28. Dobro, Bogdan (85).

PROŠIRENI PLENUM MJESENSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA

BORBA PROTIV NEDOSTATAKA U RADNIČKOM SAMOUPRAVLJANJU

Pored uspjeha kojih je nešumnjivo bilo u dosadašnjem radu radničkih savjeta, ima i pratičkih nedostataka koji ozbiljno koče razvitak radničkog samoupravljanja. Kada se izvrši analiza tih nedostataka onda se mogu uočiti tri osnovne slabosti: Clanovi radničkih savjeta nisu u dovoljnoj mjeri učestvovali u rješavanju pojedinih pitanja, a osobito onih iz komercijalno-financijskog područja.

Upaljni odbori poduzeća nisu redovito polagali računa o svom radu radničkim savjetima a ovaj pak radnom kolektivu.

Nedovoljno učešće članova radnih kolektiva u razmatranju onih pitanja koja su rješavali radnički savjeti i upravni odbori.

Ove kao i ostale slabosti u djelovanju radničkih savjeta u našim poduzećima uglavnom proizlaze iz nedovoljnog poznavanja rada poduzeća i naše ekonomike uopće. Iako je u poduzećima održano niz predavanja iz područja ekonomskog obrazovanja, može se reći da od toga nije bilo naročite koristi i to iz jednostavnog razloga što se čitav posao nije dalje razradivo. Ovo nam govori da naše sindikalne podružnice nisu ozbiljnije prijestupile jednom intezivnom ekonomskom obrazovanju kako samih članova radničkih savjeta tako i članova radnog kolektiva.

Kod ovakvog stanja može se i očekivati ispoljavanje štetnih pojava u radničkom samoupravljanju. Samo nekoliko primjera. Direktor poduzeća »Duplic« nije samo sazivao sjednice radničkog savjeta, već je zapravo bio i glavni pokretač i nosilac rada u njemu. U ovom poduzeću ni radničke savjet, a ni sindikalna podružnica nisu se pozabavili ekonomskim obrazovanjem radnika.

Radnički savjet poduzeća »Jadrija« uglavnom je raspravljao kako da se eliminira privredni sektor u ugostiteljstvu. Ili pak slučaj u »Izgradnji«, gdje osjetan broj članova radničkog savjeta neopravданo izostaje sa sjednicama i tome slično.

Pojave kao neredovito prisustovanje na sjednicama, slabog učešća u radu radničkih savjeta, ne vodenje brige o ekonomskom obrazovanju radnika-karakteristične su i za naša veća poduzeća kao što su Luka i skladišta, Pomorsko gradevno, Tvornica elektroda i ferolegura, tvornica u Lopovcu, Jadranka i t. d., dok u ni jednom poduzeću upravni odbori nisu radničkim savjetima redovito polagali računa o svom radu.

Za ovakovo stanje dobar dio odgovornosti snose sindikalne podružnice, a i Mjesno vijeće koje nije nešto značajnije napravilo osim što je konstatiralo činjenice. Svakako da je sve ovo uslovljeno razvijanje jednog nepravilnog shvaćanja o radničkom samoupravljanju koje se tako oštroti manifestiralo prilikom podjele viška fonda plaća. Dok na jednoj strani, na primjer, kolektivi vrše podjelu zamašnih novčanih sredstava, dotle na drugoj nema jedne brige za obnavljanjem i proširenjem postojećih postrojenja ili pak podizanjem novih, što bi nešumnjivo pridonjelo povećanju proizvodnje a samim tim i podizanju životnog standarda. Može se čuti čak i to da se ne raspolaže novčanim sredstvima za potpunije provodeće higijensko-tehničke zaštite ljudi pri radu.

O svemu ovome govorilo se na sastanku proširenom Plenumu Mjesnog sindikalnog vije-

ća koji je održan 17. ov. mj. Ali sve ovo, kako izgleda, nije bilo dovoljno da potakne prisutne na jednu diskusiju koja bi detaljno razmotriла stanje u poduzećima u kojima bi prisutni iznosili mišljenje i prijedloge za eliminiranje onih slabosti o kojima je i govorio predsjednik MSV Ante Baljkas.

Na ovom sastanku drug Petar Rončević je podukao neke važne momente iz područja radničkog samoupravljanja. Radnički savjeti bi u svakom slučaju morali raspravljati o povećanju proizvodnje. Isto tako bar jedan put mjesечно radnike bi trebalo upoznavati o stanju ne samo u poduzeću već i o ekonomskoj situaciji u zemlji. Osnovni zadatak o kojemu treba da raspravlja radnički savjet jest kako voditi borbu za povećanje proizvodnje, tako i borbu za snižavanje cijene koštanja.

Između ostalog, drug Rončević je istakao da bi svakako trebalo pristupiti liječničkom pregledu onih radnika koji dolaze u poduzeće. Pored toga, govorio je i o nekontroliranom prekovremenom radu kao i o nedovoljnom korištenju ekonomskih štampe. Drug Živojin Bulat je naglasio da je ovaj sastanak imao poslužiti našim radnim ljudima da povedu energičnu borbu protiv onih štetnih pojava o kojima je bila riječ. Pozvao je prisutne da se upornije bore za kvalitet rada a protiv svih vidova rasipništva. On je naročito podukao da kolektivi trebaju voditi brigu za proširenje postojećih kao i za podizanje novih pogona. Između ostalog, govorio je i o ekonomskom obrazovanju radnog ljudi za budući rad ovoga odbora.

Drug Živojin Bulat je naglasio da je ovaj sastanak imao poslužiti našim radnim ljudima da povedu energičnu borbu protiv onih štetnih pojava o kojima je bila riječ. Pozvao je prisutne da se upornije bore za kvalitet rada a protiv svih vidova rasipništva. On je naročito podukao da kolektivi trebaju voditi brigu za proširenje postojećih kao i za podizanje novih pogona. Između ostalog, govorio je i o ekonomskom obrazovanju radnog ljudi za budući rad ovoga odbora.

Samu nekoliko primjera. Direktor poduzeća »Duplic« nije samo sazivao sjednice radničkog savjeta, već je zapravo bio i glavni pokretač i nosilac rada u njemu. U ovom poduzeću ni radničke savjet, a ni sindikalna podružnica nisu se pozabavili ekonomskim obrazovanjem radnika.

Radnički savjet poduzeća »Jadrija« uglavnom je raspravljao kako da se eliminira privredni sektor u ugostiteljstvu. Ili pak slučaj u »Izgradnji«, gdje osjetan broj članova radničkog savjeta neopravданo izostaje sa sjednicama i tome slično.

Pojave kao neredovito prisustovanje na sjednicama, slabog učešća u radu radničkih savjeta, ne vodenje brige o ekonomskom obrazovanju radnika-karakteristične su i za naša veća poduzeća kao što su Luka i skladišta, Pomorsko gradevno, Tvornica elektroda i ferolegura, tvornica u Lopovcu, Jadranka i t. d., dok u ni jednom poduzeću upravni odbori nisu radničkim savjetima redovito polagali računa o svom radu.

Za ovakovo stanje dobar dio odgovornosti snose sindikalne podružnice, a i Mjesno vijeće koje nije nešto značajnije napravilo osim što je konstatiralo činjenice. Svakako da je sve ovo uslovljeno razvijanje jednog nepravilnog shvaćanja o radničkom samoupravljanju koje se tako oštroti manifestiralo prilikom podjele viška fonda plaća. Dok na jednoj strani, na primjer, kolektivi vrše podjelu zamašnih novčanih sredstava, dotle na drugoj nema jedne brige za obnavljanjem i proširenjem postojećih postrojenja ili pak podizanjem novih, što bi nešumnjivo pridonjelo povećanju proizvodnje a samim tim i podizanju životnog standarda. Može se čuti čak i to da se ne raspolaže novčanim sredstvima za potpunije provodeće higijensko-tehničke zaštite ljudi pri radu.

O svemu ovome govorilo se na sastanku proširenom Plenumu Mjesnog sindikalnog vije-

vanju radnika, te je naglasio da treba tražiti pogodne forme za taj rad, a posebno bi se moralia veća briga posvetiti radnicima sa selom.

Drug Bulat je napomenuo da ovaj sastanak, kao i ostali koji će uslijediti, ima da posluži za rješavanje onih pitanja koja su ne samo briga kolektiva već i naših gradana, i da je zbog toga potrebno da se na njemu otvoreno govoriti i detaljno analiziraju nedostaci i štetne pojave u životu poduzeća i na području samoupravljanja kako bi ih zajednički što efikasnije otklonili.

Na zdravstvenom prosjećivanju velik uspjeh

U utorak 16. ov. mj. održana je u prostorijama Remontnog zavoda VIII. godišnja skupština Kolarskog odbora Crvenog križa.

U izvješćaju koji je podnijela drugarica Lina Grubišić, među ostalim, iznijeti su rezultati rada od prošlogodišnje skupštine na ovom. Ovaj odbor osobito velikog uspjeha imao je na polju zdravstvenog prosjećivanja, a koji je na području našeg kolara u cijelosti ostvaren. Poslije pročitanog izvješćaja kroz diskusiju su razmotrena mnoga pitanja i problemi koji su još danas ostali nariješeni. Zatim je kandidaciona komisija predložila listu novih članova upravnog i nadzornog odbora koja je od prisutnih prihvjeta. Za predsjednika novog odbora izabran je dr. Vjekoslav Smolčić.

Na kraju su se ove skupštine upućeni pozdravni brzojavi drugu Titu i Glavnom odboru Crvenog križa Hrvatske, a zatim prihvaci zaključci za budući rad ovoga odbora.

Diskusija je bila uspješna, iako su neka važna pitanja rada SSRN ostavljena po strani ili tek malo zahvaćena. Naročito to vrijedi za organizaciona pitanja.

IVAN GOLEŠ istaknuo je da je

na nedavnim godišnjim konferencijama osnovnih organizacija SSRN

na području NO-a općine Rogoznica

članstvo kritiziralo neaktivnost

odbora osnovnih organizacija. Ne-

ki odbori za dugo vrijeme nisu sa-

zivali sastanke osnovnih organizacija.

Članarina nije redovno ubira-

nja.

Na pogledu racionalizacije proiz-

vodnje ulja i vina diskutant je na-

glasio da bi ta pitanja trebalo zai-

sta početi rješavati, a ne samo o

tome diskutirati.

ANDRIJA PETROVIĆ je napome-

nuo da na unapređenju poljoprivre-

de treba više raditi a manje osta-

jati na obećanjima. Spomenuto je

prošle godine da će se neke zem-je

založiti da bi godišnje konferen-

cije u ovim osnovnim organizaci-

ima bile što masovnije. Najveći

posjet bio je u Račnu i Rogoznici.

Poslije ovih konferencijskih odbora. Sto se liće članarina one u većem broju organizacija nije bila navrjene naplaćena. Ovo osobito važi za organizacije Dvornice, Sa-

pina Doca, Ražanji, Žečevo, Podglavica, Jarebinjak i Oglavci. Mora se istaknuti da primjer osnovnu orga-

nizaciju u Rogoznici, gdje je u

prošloj godini članarina 100% sa-

zakupljena, a osim toga ona se re-

dovito sakuplja i u toku prvog po-

lugodišta 1953. godine.

Potrebno je zabilježiti da ni po-

se na godišnjim konferencijama

nije bila baš najbolja, a što naro-

Ivan Goleš

Mogućnost podizanja plantažnih voćnjaka na našem kotaru

Sredinom ovog mjeseca održan je u Kolarskom savezu poljoprivrednih zadruga u Šibeniku sastanak, kojem su prisustvovali ing. Mario Polom, agronom NO-a kotara Šibenik, i zatim ing. Ante Luketa agronom KSPZ-a Šibenik i ing. Oton Mašek iz Zadra.

Na ovom sastanku razmotrena je mogućnost osnivanja plantažnih voćnjaka na području našeg kotara, te su, nakon što su gornji poljoprivredni stručnjaci prethodno obišli sela područja gdje bi se plantažni voćnjaci mogli podići, doneseni ovi zaključci:

1. da se od ukupne površine od 500 ha na području NO-a Vodice na položaju »Meč« u blizini sela Dragišći u toku ove godine na površini od 50 ha zasaditi kulturom badema, a preostali dio da se suk-

cesivo svake godine stavlja pod radnje.

Gore navedeni zaključci dat će se na razmatranje upravnim odboru KSPZ-a kako bi ono moglo na-

vrijeme izvršiti sve potrebne pred-

VII. kotarska konferencija SSRNH

(Nastavak sa 1. strane)

govori o zaostalošći naše poljoprivrede. Tako 11.000 radnika u gradu i kotaru Šibenik ostvaruje brutto produkt od 6 milijardi i 100 milijuna dinara, a 25.000 poljoprivrednika samo 9000 milijuna, odnosno

jedan radnik prosječno ostvari oko 500.000 brutto produkta, dok jedan

seljak 36.000 dinara. Svakako da ova

brojka govori kako nisko stoji poljoprivredni na kotaru i koliko težak za

daljnji stoji pred svima nama da je

unapredimo.

Iznašajući situaciju u zadrugarsku na našem kotaru, drug Škarica naglasio da, obzirom na današnje stanje u našim organizacijama, pred iste se postavljaju krupni i važni zadaci. On je napomenuo da u daljem radu treba dosljedno i principijelno provaditi našu socijalističku demokraciju tako, da zaista radni ljudi uzmuh punog učešća u rješavanju svih pitanja.

Govoreći o tekućim zadacima

Socijalističkog saveza, on je rekao:

— Ako bi isli od stvarnih društvenih prilika kod nas i međunarodnih odnosa, onda bi zadatke SSRN mogli označiti ovako: da se

bori protiv antisocijalističkih elemenata koji se pojavljaju ili kao o-

staci kominformizma ili kao osta-

političkih partija i političkih stanja

stare Jugoslavije. Da bi ta borba

bila uspješna, ona mora da bude društva.

funkcije na selu obuhvati pa čak i konkretna t. j. usmjerena protiv one za koje zadruge danas nisu određeni oblik borbe tih anti-socijalističkih elemenata, a ne smije da ima kampanjski karakter;

da se bori protiv idejnih ostataka prošlosti koji se ispoljavaju u nitu pojave kar spekulativno, uskočno, karijerizam, šovinizam, lokalpatrionizam, i t. d.;

da se bori protiv političke

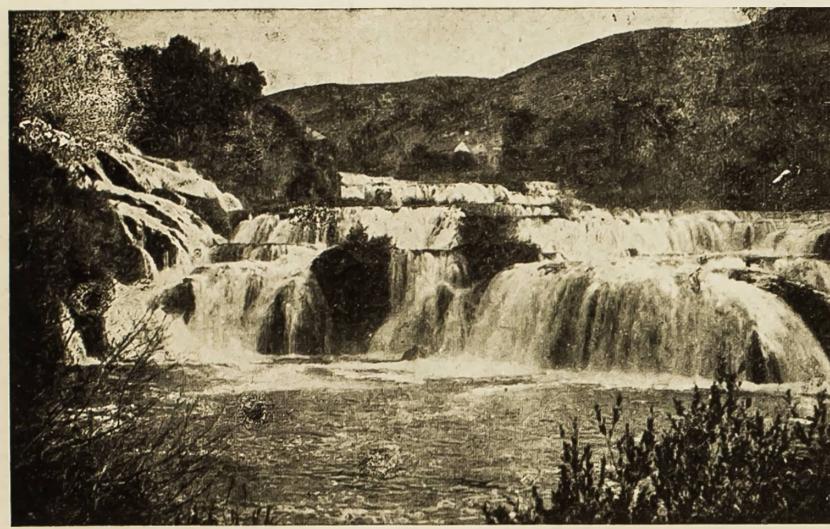

Izgradnja hidroelektrane na rijeci Krki i zaštita njezinih prirodnih ljepota

Nedavno se je zagrebački spektar najživljih šara. Zbog veličnosti ovog pitanja izgradnje hidroelektrane »Jaruga« na vaj naš prekrasan prirodni feno-Skradinskom Buku, u svrhu jačeg iskorijenja vodenih snaga rijeke Niagara.

Krke. Prema toj zamisli elektrana bi bila kombiniranog tipa: protocna i akumulaciona. Naime, kada Krka ne bi imala dovoljno vode, ona bi se crplila iz Visovačkog jezera, koje se nalazi nekoliko kilometara uvodno, a koje bi se pretvorilo u akumulaciono. Nova hidroelektrana opskrbljivala bi šibenski metalurški bazen električnom energijom, zbog čega joj se daje izuzetna privredna važnost.

Medutim, izgradnji takve kombinirane hidroelektrane prigovorili su konzervatori i prirodoslovni stručnjaci, navodeći da bi se time uništile prirodne ljepote i geološke osebujnosti rijeke Krke. Na savljanu, koji je u tu svrhu održan u Savjetu za prosvjetu, nauku i

kulturu NR Hrvatske u Zagrebu, donesen je zaključak da se formira komisija konzervatorskih i prirodoslovnih, te privrednih stručnjaka, koja će izloženo pitanje ponovno razmotriti i izraditi elaborat za Izvršno vijeće.

Ovim pitanjem pozabavio se također u »Vjesniku« ing. Ante Buzalo. On u svom napisu zauzima stanovište da HE Jaruga treba graditi, a da se pri tom ne žrtvuje Krku kao naučnu i turističku vrijednost. Iako izričito ne spominje Skradinski Buk, ing. Buzalo općenito ističe da projekt vodi računa o tom da se sačuva sadašnje slapove, pa i poboljša. Stanovište ing. Buzala je apsolutno ispravno, jer se Krka može više strano iskorijevati, kao i druge slične rijeke. I čuveni slapovi Niagare daju ogromne količine električne energije industriji, a istovremeno predstavljaju najpoznatiju turističku atrakciju Amerike. Dakle, mi ne namjeravamo proslaviti ing. Buzalu, ali smatramo da ne će biti na odmet, ako ovdje iznesemo neke napomene, koje, naravno nemaju pretensione da utječu na rad i zaključke formirane komisije, ali mogu pridonijeti populariziranju boljem osvjetljavanju samog pitanja.

Tko god posjeti rijeku Krku ostanane očaran njezinim ljepotama. Na dužini od preko 60 km, koliko je Krkin tok, nestasne i neukrotive gorske vode u ikonskoj dinamici ishitrile su čudesan pejzaž. Od izvora do ušća Krka tvori sedam velikih vodopada pored bezbroja manjih slapova i kaskada. Među ovim vodopadima izdvajaju se svojom veličino Roški slap i Skradinski Buk. Roški slap se preko 12 stepenica ruši s visine od 15 met.

Još ljepši i impozantniji je Skradinski Buk. Vodopad je dug 450 met. sa 17 terasa u visini od 46 met. Tko nije video jedva sebi može dočarati velebnost slike ovog vodopada. Uz orljavu i lutjavu, koja kao da dolazi negdje iz podzemlja, u vrtočnim skokovima hrli nemirna bujica u vrh strmine, pa se u pravilnim bijelim mlazovima preljeva preko terasa i smiruje u smragdnom koritu rijeke. Usljed razbijanja vode o ogromne kamene blokove, u zraku lebdi gusta prašina kapljica iz koje igra sunčevog svjetla stvara iznad rijeke čaroban

i folklorističkom pogledu zanimljivo. Uz obale položena su naselja sa hrvatskim i srpskim pučanstvom. Narod se odlikuje tipičnom zagorskou nošnjom, osebujnim običajima i predajom koja je vrlo bogata i mimo.

A u svedene granične općine. A pošto u Šibeniku ne postoji regionalni turistički savez, red je na ponovo osnovanom turističkom društву u Šibeniku da se poveže sa spomenutim općinama i formiranim komisijom stručnjaka, te na nadležnom mjeslu stavi svoje prijedloge u pravcu najbržeg i najpraktičnijeg iskorijenja rijeke Krke u turističke svrhe.

Navedene općine, koje su ponajviše zainteresirane na ovom području rijeke nalaze se pravoslavni manastir Arandjelovac, a na otočiću posred Visovačkog jezera smješten je katolički samostan Višovac. I samostan i manastir su vrlo stari, te u svojim riznicama i bibliotekama čuvaju razne vrijedne predmete i historijske spomenike ovog kraja.

Na visokim i surim klisurama, koje dijelom oivičuju Krku, vide se siare i tvrde gradine, koje svjedoče o stoljetnim borbama urođenog elementa protiv presizanja turske i mletačke sile u prošlosti. U duhu svojih svjetlijih tradicija, narod ovog kraja pridružio se je Narodno-oslobodilačkoj borbi, te je branec svoj krš, zadao mnogo jada fašističkom okupatoru.

Sve u svemu rijekom Krkom, tek dodirnutom tekoninama savremene civilizacije, caruje još i danas divlja i privlačna romantička krajolika. Medutim, iako obilno obdarena prirodnim ljepotama, Krka nije ni izdaleka posjećena od domaće i strane turističke publike onako kako bi inače trebala biti. Ovaj, jedan od najlepših dragulja dalmatinske rivijere, skoro je sakreni oku turista i za njega se malo znaće.

Izvan sumnje je da znate vode snage rijeke Krke stope neiskorijenice, i da danas u jeku naše industrijske izgradnje ne može tako ostati. Naravno da Krka treba da šibenskom metalurškom bazenu dade potrebnu električnu energiju. Ali kod razmatranja pitanja rijeke Krke treba imati u vidu dva bitna momenta: turističko-naučni i industrijski. Jedan i drugi momenat je podjednako važan u ekonomskom, kulturnom i društvenom pogledu. Oni se međusobno ne isključuju, već se naprotiv kroz sretnu solucijsku upotpunjaju. U cilju populariziranja rijeke Krke i njezinog uređenja za turističke svrhe činjeni

M. Z-ic

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

Završen prvi dio kuglaškog prvenstva

Utakmicama IV. kola kuglaškog prvenstva grada, u kojima se sastali »Šubićevac« — »Mornar« 267:255 i »Mornar« — »Lavčević« 260:217, završen je I. dio ovog takmičenja. Najviše uspjeha imali su »Šubićevac« i »Lokomotiva« koji su izgubili samo po jednu utakmicu. Kako smo nedavno javili, prva dva najbolje plasirana kluba stižu pravo takmičenja na prvenstvu Dalmacije, koje će se tokom ljeta održati u Splitu. Prema do sada postignutim rezultatima tablica ima ovaj izgled:

ŠUBIĆEVAC	4	3	1	1108	940	6
LOKOMOTIVA	4	3	1	1018	856	6
MORNAR	4	2	2	1050	925	4
LAVČEVIC	4	2	2	990:1069	4	4
GALEB	4	0	4	699:1000	0	0

Uspjeh veslača „KRKE“

U subotu 20. ov. mj. veslači »Krke« sudjelovali su u Beču na velikoj 65. međunarodnoj

veslačkoj regati, gdje su izborili odličan uspjeh. Oni su nastupili u treći četveraca sa kormilarom. Ekipu »Krke« sačinjavali su Zdravko Lambaša, Niko Živković, Slavko Dešpot, Uroš Radetić i kormilar Josip Bujas. Dakle ista ona ekipa koja je na prvomajskoj regati u Splitu osvojila prvo mjesto. »Krkin« četverac stigao je na cilj drugi za svega jednu sekundu razlike iza čamca »Wiener Regataverein«, postigavši odlično vrijeme od 6:59,0. Treće mjesto zauzeo je čamac »Regataverein« iz Berlina u vremenu od 7:24,0. Trke

su održane na starom Dunavu pred oko 2500 gledalaca.

Sve do više od polovine staze vodila se ogorčena borba između čamca »Krke« i »Wiener Regataverein«, koji je tek u finišu uspio za svega jednu sekundu ranije stići na cilj. Rezultat postignut na ovoj veslačkoj regati jedan je od najvećih uspjeha veslača »Krke« poslije oslobođenja.

Kvalifikacije

Opet su na redu kvalifikacije u kojima treba da učestvuje naš predstavnik. Netko će i pomisliti: pa »Šibenik« i ne može da dode u viši takmičarski razred a da ne okuša kvalifikacije. Kvalifikaciona takmičenja za ulazak u II. saveznu ligu, a koja počinju već ove nedjelje, već su ništa manje nego pet po redu u kojima je do sada učestvovao »Šibenik«. Najprije prije ne punih pet godina! Tada je »Šibenik« bio protivnik osječki »Proleter«, pa zatim kvalifikacije za ulazak u III. ligu. Protivnici: banjalučki »Borac« i cetinjski »Lovčen«. Početkom 1951. godine opet kvalifikacije! Protivnik: varaždinski »Tekstilac« i »kobnik« rezultat 0:0 u Šibeniku ostat će nam dugo u sjećanje. Još se gotovo nije niti zaboravio taj neuspjeh, a kvalifikacije ponovno slijede. »Šibenik« je za protivnike imao trbovljanskog »Rudara« i kotorškog »Bokelja«.

Ovoga puta osnivanjem II. savezne lige »Šibenik« ponovno učestvuje u kvalifikacijama zajedno sa marijbosskom »Branikom«, »Varaždinom« i sarajevskim »Željezničarom«. Protivnici su nam dobro poznati. »Branik« i »Varaždin« (fuzijom »Tekstilca« i »Slobode«) dobio novo ime) takmili su se zajedno sa »Šibenikom u Hrvatsko-slovenačkoj ligi, dok je bivši drugoligaš »Željezničar« ove godine postao drugoplasirana momčad NR Bosne i Hercegovine i veoma je solidna i borbeni ekipa, koja reflekira na jedno od prvih mješta u ovoj grupi.

»Šibenik« je svoj ulazak u kvalifikacije u potpunosti i zasluzio, kad se uzme u obzir visok plasman u Hrvatsko-slovenačkoj ligi. U posljednjim igrama sa »Kvarnerom« i »Željezničarom« pokazao je da se nalazi u dobroj formi, s odličnom kondicijom i dobrom tehnikom. Treće mjesto u međurepubličkog liga »Šibenike« će vjerojatno opravdati i u kvalifikacionom takmičenju, premda mu predstoje veoma teške borbe i ravnopravni protivnici. Ukoliko postane član II. savezne lige, tada će to biti njegov najveći uspjeh od oslobođenja na ovomo.

Za ovo takmičenje već je izvučen i ždrijeb. U prva dva kola »Šibenik« igra kod kuće sa »Varaždinom« i »Branikom«, zatim redom tri utakmice vani, dok posljednju igra kod kuće sa sarajevskim »Željezničarom«. Nedjeljni susret sa »Varaždinom« sudi naš pozнатi sudac Miljenko Podupski iz Zagreba.

Preko 2000 gledalaca na aeromitingu

U srijedu 17. i nedjelju 21. o. m. održan je na aerodromu Pokrovniku veoma uspjeli aeromiting, na kojem su sudjelovali članovi Aerokluba iz Šibenika. Osobito je uspio ovaj posljednji, kada je istom prisustvovao preko 2000 gledalaca, od kojih su većina bili iz Knina, Siverića i Drniša. Tom prigodom izvršena su 22 skoke padobranom iz aviona »Dvosjed BO 2« koji je za ovu svrhu stigao iz Sinja. Članovi Aerokluba iz Šibenika spuštali su se s visine od 800 metara, a među se nalazila i Žarko Kos i Silvestar Mrak, obojica piloti kao i naставnici iz jedrilicaške i padobranske baze iz Sinja.

U nedjelju 21. ov. m. prijateljska nogometna utakmica odigrana između »Mladosti« i kombiniranog tima iz Prvića završila se pobjedom domaćih s rezultatom 4:1 (1:0). Gledalaca oko 400.

Iduću nedjelju domaća »Mladost« se sastaje u Zlarinu sa tamošnjom momčadi, koja je ovo ujedno bio treći skok. Za uspješno sproveden aeromiting veliku pomoć su pru-

Uspjesi Zlarinjana

Pošle nedjelje radnici i službenici Remontnog zavoda priredili su izlet u Zlarin, i tom prilikom održane su razne

Poraz „Soška“

U nedjelju 21. ov. m. odigrana je u Skradinu prijateljska nogometna utakmica između kombiniranog tima iz Prvića završila se pobjedom domaćih s rezultatom 4:1 (1:0). Ova utakmica, koja je bila veoma lijepa, protekla je u prijateljskom tonu. Kod domaćih su se istakli Strika, Streljov i Colić, a kod gostiju vratari i lijevi braniči.

Istog dana održan je odborčki susret, koji je takođe završio pobjedom domaćih sa 3:0 (15:0, 15:6, 15:8). U šah među postignut je omjer 3,5:3.

OBAVIJEST

U petak 26. ov. m. održat će se u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća (Poljana maršala Tita) sastanak članova i prijatelja NK Šibenik, na kojem će biti razmotrena novonastala situacija u vezi kvalifikacionih takmičenja za ulazak u II. saveznu ligu.

Pozivaju se svi članovi i prijatelji kluba da ovom sastanku u što većem broju prisustvuju.

Početak u 19 sati.

UPRAVA NK ŠIBENIK

Pošto se za JAVNO NADMETANJE za gradnju stambeno-upravne zgrade sa radionicama raspisano za dan 20. lipnja o. g. nije javio dovoljan broj interesanta, to se isto odgada i ponovno raspisuje za dan 27. lipnja o. g. u 10 sati u uredskim prostorijama.

ELEKTRODALMACIJA - poduzeće za elektrofikaciju Dalmacije Područni ured — Šibenik

JAVNA ZAHVALA

Povodom smrti naše milje majke Stane Bogdan ud. Bogde rod. Trlaja ovim putem se zahvaljujemo svim prijateljima i građanima na izraženom saučeštu i njenom ispravčaju na vječni počinak.

Ožalošćeni sinovi i kćeri

Prilozi glazbi

U počat u spomenje blagopokojne Stane Bogdan ud. Bogde položili su fond Šibenske narodne glazbe: Justo Dellagiovanna Din. 100.—, Dr. Krešo Trlja 100, Andrija Marićić 50, Egidije Benković 50, Zvone Sisore 50, Ivo Mikulandra 50, Jakov Terzanović 50, Bare Sarić 50, Domenik Milović 50 i Ivo Žepina 50 dinara.

Kina na kotaru

BETINA: engleski film — BJEGUNAC — Dodatak: VI. kongres KPJ (27.—28. VI.)

KORNAT (Murter): američki film — KOLODVOR UNION — Dodatak: Đerdap. (27.—28. VI.)

SKRADIN: američki film — PJEŠMA ŠEHEREZADE — (27.—28. VI.)